

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpíacz, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KÁROLY könyvkereskedésében és a
szerkesztőségben. Egyébutt a postahiva-
talok útján.

Hirdetési díj:

Ötásbós petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
szövegekből álló, alku szerinti a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beigtatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlen beküldött
kéziratok nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyisintén kéziratok nem adatkak
viseza.

Debreczen márcz. 29.

Igérünkhez képest áttérünk ezennel főiskolánk körébe vágó, némi, szerintünk nagyfontosságú dolgoknak, nem annyira fejtegetésére — mert hiszen ezen tért hivatottabb erőnek kell átengednünk — mint inkább pur et simple hirlapi szellőztetésére. Midőn ezt tesszük, csak a sajtó hivatásából kifolyó kötelességünket véljük teljesíteni, s midőn ehhez hozzá tesszük, hogy a hirlapi szellőztetést, a személykedés minden célzatától menten a legnagyobb tárgyilagossággal igyekszünk megtenni, s ily módon csupán és kizárólag a közjóknak és közérdekeknek akarunk szolgálatot teljesíteni, azt hisszük, hogy e szándékunk kivételében az illető tanügyi körök teljes méltánylatára joggal számíthatunk, kijelentvén, hogy az esetleg e téren felmerülő ellennézetnek nyilvánítására lapunkban szívesen tért engedünk.

Azonban a dologra áttérve, először is a közelebről bekövetkező **tanárválasztási ügyet akarjuk szőnyegre hozni.**

Mint tudjuk, két hittani tanszék, jelesül a n. Tóth Mihály tanár halálával megüresedett gyakorlati lelkészet és a héber szentírás magyarázat (exaegesis is) ujonnan felállítandó tanszékeinek betöltése forog kérdésben.

Már a mi az első, t. i. a gyakorlati lelkészet tanszékének betöltését illeti, azt hisszük, hogy ez **kellő jóakarattal mellett könnyebben betölthető lesz, mint az utóbb említett tanszék.** Ugyanis a mi nézetünk, de meg szakértők véleménye szerint is, ezen tanszék betöltésénél nem annyira az elméleti, mint inkább és par excellence a gyakorlati képzettség kell súlyt fektetni, gyakorlati képzettséggel bíró egyént pedig hamarabb találhatnak papjaink közt, mint magasabb elméleti műveltséggel bírót. Csak körül kell jól nézni, Debreczenben is találhatunk ilyen egykor lelkészi pályán működött gyakorlati műveltséggel bíró férfit, de hát a döntő köröknek eszökbe sem jutott az illetőt, — ki pedig erre valószínűleg vállalkoznék — mindez ideig még csak kombinációba sem hozni. Erre is ráillik az, mit a német költő mond:

Warum in di Ferne schweifen,
Liegt das Gute doch so nah!

Sokkal több nehézséggel fog azonban a héber exaegesis tanszékének betöltése összekötni lenni. Itt már kizárólag elméleti képzettség szükséges, s miután ezen tanszékre **egy magyar prot. hittanár képző intézet hiányában konkurrens** alig akad, nézetünk szerint a Balogh F. hittanár ur által e tárgyban benyújtott véleményes javaslatot kellene elfogadni, t. i. az illető tanszékét bizonyos meghatározandó ideig faute de mieux rendkívüli tanárral kellene betölteni, s az illető-

nek hogy e téren magát kellőleg meritálhassa időt kellene engedni. Vagy ha találkoznak illetékes egyének, azok közül egyes kitünőségeket, vagy pedig a tudományos rangfokozattal bírókat előnyben kellene részesíteni sat. sat.

Itt eszmerokonságánál fogva a protestáns egyetem eszméje önkénytelenül eszünkbe jut. A mi jelenlegi nyomoruságos viszonyaink közt mostanában még alig van kilátás arra, hogy a protestáns világ Debreczenben több fakultással bíró egyetemet állíthasson, de ha ez még most nem lehetséges, minek itt megállni? kérdem nem lehetne, nem kellene-e addig is főiskolánkban a hittanszakot egyetemi rangra, színvonalra emelni, szóval theologiai fakultássá berendezni? Természetes, hogy lehetne és kellene is, csak hogy e tekintetben hiányzik nálunk nem annyira az anyagi erő, mint inkább az erély. Hiszen e tekintetben például ott áll előttünk Franciaországban a montaubani ref. egyetem, mely csupán csak egy t. i. theologiai fakultással van berendezve. Ha a főiskolai jelenlegi hittanszak theologiai fakultássá berendeztetnék, ifjainknak mindjárt nem kellene magasabb kiképzetés végett külföldre vándorolniok, aztán theologiai tanárságra alkalmas és képes egyénekben sem szenvednénk mindjárt hiányt. Addig is azonban üdvözöljük az 5-dik theologiai tanszék felállítását főiskolánkban, legalább ezzel is a theologiai fakultás felállításához egy lépéssel közelebb vagyunk.

Végül még egy bizonyos irányzatról kell megemlékeznünk, t. i. arról, hogy a főiskolai hittanszakban a dogmatica theologia és erkölcs-tan kiváló fontosságú és nagyszabású tantárgyakat — mint halljuk — egy tanár kezében csoportosítani szándékoznak. Már ez ellen csakugyan határozottan tiltakoznunk kell, hiszen ezen két tantárgy tudunkkal soha sem volt egy kézben csoportosítva; aztán ezen tantárgyak mindegyike oly széles mező, hogy külön-külön szakértő igényel, végül ez a tudomány érdekében nem kívánatos, sőt ellenkezőleg roszalando lépés volna.

A fentebbiekben elmondánk némi egyházi és tanügyi dolgainkról röviden nézeteinket. Nagyon örvendénénk ha nézeteink, megjegyzéseink a szakemberek és a döntő körökéivel megegyeznének. Egyébiránt mi e tekintetben — mint fent jeleztük is — az ellennézetet is szívesen meghallgatjuk és ha az utóbbi jobb volna, el is fogadjuk. Addig is tehát a közjó érdekében szívesen hangoztatjuk: **győzzön a jobb!**

Kiss Alhert.

A párisi nemzetközi értekezlet, mely jövő hó 19-én ül össze s melyen Magyarországot a monarchia hivatalos képvise-

elője mellett Hegedüs Sándor fogja képviselni, 13 kérdőpontra foglalkozand. E kérdőpontok közül kiemeljük a következőket: Kielégítheti-e az emberiséget a létező aranykészlet pénzre átalakítva? Ha meg egy második ércpénz válik szükségesé, behozható-e az anélkül, hogy a kettő közötti értékviszonyzat megállapítatnék? Lehet-e az ezüstnél czélszerűbb pénzt választani? Az ezüst úgy álljon-e az aranyhoz, mint 1: 15¹/₂ höz, vagy mint 1: 16-hoz? Leküzdhetik-e a latinizmus államai, melyekhez Spanyol és Oláhország is csatlakozott, Németországgal és Egyesült Államokkal szövetségbe, Anglia nélkül a jelen pénzváltásokat? A bimetalizmus vagy a monumentallizmus üssön-e érvényre, vagy a jelen helyzet tartassék-e fön?

A görög kabinet magartatásának jellemzésére ide igatjuk az utóbbi athenei kamarai tárgyaláson történt következő nyilatkozatokat. Trikupisz ellenzéki vezér beszédében egyebek között ezt mondá:

„A kormány s az ellenzék a háborút elkerülhetlennek tartja, s mindketten tudják azt, hogy ha Görögország szövetséges nélkül a háboruba bonyolódna, 80,000 főnyi hadserege nem bizonyulna elegendőnek; azonban az utolsó angol kékkönyv publikációi szerint nem szenvedhet kétséget az, hogy Anglia a döntő pillanatban ragaszkodni fog a berlini konferencia határozataihoz. Anglia ugyanis az iniciatívát nem fogja megragadni, azonban Görögországot támogatásában fogja részesíteni, ha Görögország fegyvert ragad. Meg vagyok győződve, hogy ha Görögország bele megy a háboruba, a berlini vonalat egészen meg fogja kapni.”

A görög miniszterelnök erre azt felelte, hogy a háborút még nem tekintheti elkerülhetlennek, de közelállónak tartja azt, s hogy a Trikupisz által az angol kékkönyvből vont következtetést sem megerősíteni, sem megegyeztetni nem érezheti magát indítatva.

Az új büntetőtörvénynek a sajtóra való alkalmazása napról-napra kényesebb kérdéseket vet föl. Eddig senki sem emlékezett meg róla — írja a „Függetlenség” — hogy az 1878. V. t. cz. 106—108. §§-ai egész más határozatokot tartalmaznak az elévülésre vonatkozólag, mint a 1848. 18. törvényezikk. Ha már most a sajtóvétségekre vonatkozólag az elévülés tekintetében is az új büntetőtörvény határozatai nyerne alkalmazást, a legcsekélyebb sajtóvétség sem évül el hamarabb, mint öt esztendő alatt. A szerkesztőknek legkevésbé ennyi ideig kell megőrizni a kéziratokat, hogy az esetleg inkrimináló cikkek szerzőjéről számolni tudjon. A lap — lehet — már rég meghalt, s a volt szerkesztő még mindig felelős, mert a kir. ügyészség vagy a sértett magán félnek tetszik addig várakozni, míg csak föllépését az elévülés törvény által megszabott határidején belül halaszthatja.

Az ilyen határozat valóságos Domokles kardja, mely valamely cikk megírása után egészen 20 esztendőig ott lebeg a journalista feje fölött. Epen ezért — képviselőházban fel fogják szólítani az igazságügyminisztert, hogy a sajtóvétségek elévülésére vonatkozólag tegyen nyilatkozatot.

Országgyűlés

Budapest, márcz. 28.

A képviselőház mai ülésében a polgári perrendtartási novellát Juhász Mihály és Pauler Tivadar igazságügyminiszter felhatalmazása után elfogadta a részletes tárgyalás alapjául.

A részletes tárgyalás folyamán a legjelentékenyebb módosítás a 11. §-nál té-

tetett, Rakovszky István indítványára az ügyvédi kényszer megszorítottat, kimondatván, hogy sommas ügyekben a felelt a tárgyalásnál nem — mint a javaslat tartalmazta — csak ügyvéd, hanem más meghatalmazott által is képviseltethetik magukat.

Ez még megtoldatott Zay Adolf azon módosításával, hogy a keresetek is ügyvédi ellenjegyzés nélkül adhatók be.

Ennek folytán a 13. §-nál, mely a sommas eljárás alá tartozó ügyeket sorolja fel, felmerült azon indítvány, hogy e § újabb szövegezés végett az igazságügyi bizottsághoz visszautasítások. De az e felelt megejtett szavazásnál kitűnve, hogy a ház nem határozatképes, a szavazás és a tárgyalás folytatása a holnapi ülésre halasztatott.

Pártunk mozgalma a vidéken.

Nagyvárad, márcz. 27. Ezekre menő lelkes közönség, nagyszámú intelligencia s a karzaton a város hölgyei részvétele mellett a „Sas” vendéglőben tartott meg negyvennyolcas párti közgyűlést. Dus László elnök megnyitván az ülést, a Budapestről ide érkezett Mocsary Lajos s a Kolozsvárról jött gr. Teleki Sándor, Bartha Miklós, Ferenczy Miklós, küldöttségileg meghívott Mocsary ötnegyed óráig tartó hatalmas beszédben ecsetelte pártunk programját. Beszédét gyakran megszakítá lelkes éljenés és örömiradás. Mocsarynak köszönt szavaztatván, Hegyesy Márton emelkedett hangon beszédben Bölönyi Józsefet ajánlja képviselőjelöltül. —

Bölönyi nevének hallatára percekig tartó dörgő éljenben tört ki a közönség, a zászlók kibontattak, jelvények feltűztettek. Bölönyi Józsefet küldöttség körünkbe hozván, gyönyörű, fiatal tüzzel tartott programbeszédét, melyben magát Kossuth s Magyarország függetlensége hívének vallja, határt nem ismerő lelkesedéssel és örömközlésekkel fogadták. Kétszáz tagu bizottság alakítottat. Közönség kívánalmára Bartha Miklós szövegezt még lelkesen, határozottan. Szeretett jelöltünknek a karzaton helyt foglalt, legelőkelőbb hölgyek nemzeti szalaggal, pártunk jelvényével díszített csokrokat szórtak. Hangulat lelkes, ügyünk kiűnőleg áll. Estélyi banquetünk eddig 400 jegy kelt el.

Vácz márcz. 27. A váci kerületi függetlenségi párt mai kerületi nagygyűlése, a választók tömeges részvétele mellett tartott meg. Vidékről fellobogozott kocsikon számos választó jött be Majthényi István verseghi földbirtokos vezetésével. A Cura vendéglő nagy terme zsúfolásig megtelt. A közönség be se fért a terembe úgy hogy a vendéglő udvarán akarták megtartani a gyűlést, de ezt a polgármester nem engedte meg mert a gyűlés nem ide volt bejelentve. Degre Lajos pártelnök megnyitó beszéde után Turgonyi képviselő nagy hatással pártunk elveit fejtegette. Degre ezek után az értekezletet a képviselő személyében megállapodásra hívta föl ajánlata folytán báró Prónay Gábor jelöltnek egyhangulag kiküldött, ki küldöttségileg meghívott párt elveit alapján szólni nem akáro lelkesedés mellett a jelöltséget elfogadta. Ezek után Reiser Béla pártgyűző indítványára egy 50 t gu végrehajtó bizottság választatott. Délben nagy társaság volt, melyen Degre, Turgonyi, Prónay, Melczner felköszöntői nagy tetszéssel fogadtak. —

Szatmár, márczius 27. Szatmárnémeti város függetlenségi pártja több mint hat száz választó polgár jelenlétében ma megalkult. Tisztkái és százas bizottság szerveztetett. Majd Magos elnök ajánlja Bartha Endre ügyvédet képviselőnek. Bartha lelkes beszédében kifejtve álláspontját, s per-

sonál unió alapján szabad független Magyarországot óhajta a jelöltséget elfogadni kész. Végre Eötvös Károly másfél órai többször lekesztésen felbeszélte, talmas beszédben a kormány tetteit bírálva, egyetértésre, kitartásra buzdít, óhajta, hogy Szatmár régi jó hírét az általános választásoknál függetlenség pártja szavazván, szerezzé vissza, megkapó érvelése roppant batást, kintűnő humora, zajos derűtséget keltett; este vendégünk tiszteletére társas összejövetel a Koronában.

Erdélyben is megindultak a választási mozgalmak. Választási gyűléseket ugyan még nem tartottak, de itt is, ott is kezdenek tömörülni egyes jelöltek körül. A kormány aligha fog többé úgy aratni Erdélyben mandátumokat, mint eddig aratott. Pártunk ott is kezd szervezkedni s több kerületben állít jelöltet. A kormány-párti képviselők a képviselők a nép érdekeitől téve, már előre vetik ki a hálot a népre. Seps-Szt.-Györgyön Tisza Kálmán helyett Jókait akarják hivatalos-jelöltül kandidálni. Szekesvároson Eber Nándor azzal akarja megvesztegetni választóit, hogy egy gözmalom állított oda Angliából, s egyúttal újra felajánlott napidíjait a városnak. Zilahon Szikszay Lajos mameluknak semmi kilátása az új megválasztásra. Ott most a függetlenségi párt veterán bajnokát László Imrét óhajta a polgári bizalom kijelölni és megválasztani s miután oly derék és erélyes elnök áll az ügy élén, mint b. Wesselényi Béla, a győzelmtünk kétséget alig szenved. Tordán oly jól állanak pártunk ügyei, hogy még a multkori erőszakoskodásokkal és visszaesekkel se fog győzni a kormány. Itt Ferenczy Miklós kolozsvári neves ügyvédet és torda-aranyosmegyei birtekest szándékoznak pártunk programjával fölleptetni.

A külföld.

A csár temetése.

Vasárnap temették el a muszka czárt.

Reggel gyászruhát viselő heroldok az egész városban hirdették, hogy déli 12 órakor a dicső csár földi maradványai a vártemplomban örök nyugalomra fognak tetettni. Már reggeli 9 órakor ezer meg ezer ember zarandokolt a vártemplom felé, de a templom belsejébe és az az előtti tere csak meghívó jegyekkel lehetett jutni.

Az oltárt a főpapok környezték és azok közelében az udvari hölgyek, az udvar főhivatalnokai az államtanácsosok és szenátorok sorakoztak. Az első padokban helyet foglaltak az idegen udvarok képviselői, a miniszterek, az udvari főurak, a hatalmak képviselői, a tábornokok és tábornoksegédek, a pétervári kormányzó és a városi főpolgármester. A következő padokban a kormányzók és a küldöttségek hirdették, hogy III. Sándor csár kísérete elhagyta a teli palotát. Egymás után jelentek meg a nagyherczegek s a templom baloldali hajójában várták be a nagyherczegnöket.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

IBÉN.

Életkép.

Sűrű erdőben vagyunk . . . . .
Az egész levegő fénylik . . . . . csillog . . . . .
Tele van apró röpkedő gyémántokkal, rubinokkal s smaragdokkal. A szivárvány minden színe ragyog a levegőben. A kukik éles füttye áthatítja a rengeteget . . . . .
A fákról lecsüngő kövér borostyán s örökzöld hindák és vérsíro liánok kuszó ágaikkal egymásba kapaszkodva csillogó hálót fonnak a levegőben . . . . . Gyönyörű kristálytiszt patak, tele apró gyémántokkal — mindenik habja ragyog a napsugarában. Menynyi virág! kék nefejejtsek . . . . . álmosan hajlítják le fejüket a vízbe. Olyan szelid . . . . . olyan csendes a hab . . . . . Hab-hab után tli egy mást, fut a pázsitos réten — ki az életbe! Mily bájos kép, gyönyörű öszhangját csak a fák ki-mosott gyökerei és a part közelében, mint megannyi göröngy emelkedő ocsmány varangyok háta zavarja — a mult kitépott sötét emlékei!

Ilyen az élet!

. . . . . Ugy susog a szellő:

„Kérdjétek meg, mi fáj ugy neki?
S meghalljátok e rettentő ígét:

A csár jobbjá fölemelésével jelt adott, hogy a koporsóra a fedél ráilleszthető. A koporsó bezárásánál a császár és a nagyfejedelmek azt 8 fogantyujánál megfogták és a palotagrándósok segítségével a sirbolt nyílásaig vitték. Ott a hulla újra beszenteltetvén, tizenhat palotáról a virágokkal fűdött koporsó alá fehér leplet tett, melylyel azt a sirboltba lassan leeresztették. A fődvarmester a sirboltot bezárván annak fedelét lepecsételte.

Anglia a török-görög kérdésben a többi hatalmakhoz csatlakozott s helyeseli a kérdésnek Kréta átengedésével való megoldását, Minden oldalról sürgetik a békés megoldást, melynek kilátásai lényegesen fokozódtak. E híreket egy márczius 26-ik párisi sürgöny is megerősíti, azt jelentve, hogy Goschon csatlakozott a többi nagykövetekhez, kik közt az egyetértés immár helyre állt. A francia külügyi hivatalban egyre ragaszkodnak az optimista felfogáshoz e kérdésben.

A nagykövetek utasítást kaptak a portának a görög kérdés megoldása iránt legutóbb előterjesztett javaslatára vonatkozólag; ennél fogva tegnap délután ülést tartottak, melybe a török küldöttek nem vettek részt. — Diplomáciai körökben nagy bizalmat helyeznek a békés megoldásba.

Szentpétervárol írják: Nagy feltűnést kelt, hogy a teli palota körül árkokat húznak. Némelyek azt hiszik, hogy aknákat keresnek, mások azt tartják, hogy a czél a közlekedést a teli palotánál teljesen elzárni, A csár emlékoszlopára márcz. 27-én kezdtek meg az aláírásokat. Az a hír, hogy az ostromállapot ki fog hirdettetni, fentartja magát. De a szigorú rendszabályok csak három hétig lesznek érvényben. Ryszakow merénylő atyja a gyönlötte magát. A bünvádi tárgyalás márcz. 26-án (régii naptár szerint) veszi kezdetét. III. Sándor orosz csár megkapta az angol térszalagrendet. A teli palota jövöre csak ünnepiességekre fog szolgálni. A csár a nagy udvartartást fokozatosan fel akarja adni, amintán Oroszországban nincs civillista, hanem az egész udvartartás korlátlanul állami költségből fedeztetik.

A vidékről.

— A „Debreczen” sajtó levelezőjéről. —

Margita, márcz. 27.

A kormány pártiak itt is kezdenek „szervezkedni.” Szabó Lajos ügyvéd folyó hó 25-ére hívta meg a kormánypárti polgárokat a nagyvendéglőben tartandó pártértekezletre. Meg is jelentek a notárius urak és egyházi közéleti bíró. A birtokosok közül Baranyi Emil és Szekeres Sándor urak voltak jelen.

Szabó Lajos ur üdvözlőlvén őket, az értekezletet megnyitották nyilvánítá. A gyűlés azon tanakodott, hogy ki is legyen a jelölt. A jelenlegi képviselőt még egy szóval sem merték felhozni. Hoszszas ta-

Hogy a halálban ninesen mit remélni,
Hogy egy élet az egyedüli lét!

— Kedves Irén — szólék barát-ném-hoz, kivel karöltve haladtam e gyönyörű erdőn át, elszakadva a számos tagból álló vig társaságtól — mult alkalommal ígérte, hogy elpanaszolja nekem fájdalmait, elmondja annak okát, talán enyhíthetem bánatát!

— A leereszkedő alkony ma-holnap eltörlő az emlékeket — felelt ő — s félek felemelni a felejtes szemfédelét, mely alatt egy hulla — ifjuságom fekszik! Pélek, mert tudom, hogy mennyi drága kép, de egyúttal a megbánás mennyi véző sebe fog kiujlani!

Oly szép az a gyermekkor! Az élet csak egy megtestesült mosoly s a játszi kedély az ártatlan gyermek kedély csak gyönyörű virágcsokornak tartja a világot, melynek csak kellemes illata van mely élet nyújt csupán — — — Ifjuság! az élet előttd bimbóval telt rózsafa, melynek kinyílandó rózsái mind neked fognak il-latozni. Nálad van a remény, e bűbajos varázssítal egész mosolygó valójában! Pedig mily ellentét . . . . .

Melanie két könnyet törölt le pillá-iról, aztán merőn reám nézett, s így szólt:

Nem akarok részletkebe bocsát-kozni. Szerintem az fölöleges. Ön tudja,

nácskozás után Baranyi Ödön pesti ügyvédet léptették fel.

A veres kereszt fiók nő-egylet Margitán is megalakult, edigél mintegy 150 tagja, van, elnök Ster Jakob, jegyzője Morvai Tihamér szolgabíró-segéd.

A műkedvelő társulat is megalakult Szabó Lajos és Ster Jakob urak fárado-zásuk és pézázdozatuk után. Április hó 3-án fognak először fellépni „Nők az alkotmány”-ban című műben. A jövedelem mindég jótékony czélokra lesz fordítva. Szerencsét kívánunk hozzá.

Sz. K.

Fővárosi hírek.

(Országos nyomdászgyűlés.) A budapesti nyomdászok egyletének közgyűlésén a napirend letárgyalása után indítványba hozott, miszerint az egyesü-let kezdeményezésével meg ez évben országos nyomdászgyűlés hivatassék egybe. A közgyűlés, méltányolva az országos nyomdászgyűlés egybehívása tárgyában hangsúlyozott indokokat, elvben határozatilag kimondja, miszerint az országos gyűlést egybehívni óhajtja, s ugyanezen alkalommal utasítást ad megválasztandó egyleti választmányának, hogy az egybehívandó országos értekezlet előmunkáit vezesse.

Öngyilkosság a Ráczfürdőben. Berger Gyula, Morvaország tereheni születésű 34 éves asztalossegéd tegnap a Ráczfürdőben megmérgezte magát. Hullája halottkémii vizsgálat után orvosrendőri boncolás végett a János-kórházba szállítottatt.

(Az írók és művészek társasága) tegnap tartá évi rendes közgyűlését. A pénztár tavalyi bevételé 5569 frt, kiadása 5373 frt volt. Ujváry L. indítványára Jókai Mór a társaság örökös tiszteletbeli elnökévé választottat.

(Gazdagkoldus.) A rendőrbiztos a dob-utczában egy Schauer Salamon nevű koldust tartóztatott le. A terézvárosi alkaptányságnál megmótóztatván, zsebeiben 3000 frtot találtak jó részbeni tízes banknótákban. Schauer azt állítja, hogy a pénzt örökölte. A rendőrség a gazdag koldust egyelőre letartóztatta s a nyomozásokat megindította.

Debreczeni színház.

(T. L.) Hétfőn, márcz. 28-ikán Bérczi Ödön jutalomjátékául adatott: „A garabonciás deák” tüneményes bohózat 3 szakaszban. Irta Gál.

E vizözön előtti ócskaság hajdan igen alkalmas lehetett telt házak csinálására, de ma már, mint bebizonyult, legkevesebb sem alkalmas ara; a karzatot; kivéve, egyéb hely nagyon gyéren volt betöltve, pedig Bérczi, ki e tenoristaszük világban nagyon is számottevő tag a vidéken, többet érdemelt volna.

A jutalmazott Csákány Laci szerepét meglepő bonvivantiával játszotta, maszkja is igen sikerültnek mondható, egyes jelenetei után a közönség többször kihívásban részesíté.

Lovászi (a sárkányok fejedelme) nem

hogy a fa élete a gyökereknél kezdődik, s a gyökereknek nem az a rendeltetése, hogy napvilágra jöjjen!

— Igazat adok szavainak, de „van-nak pillanatok az életben, midőn a szívnek közlés szükséges, van a bánat s gyönyörnek egy fokozata, melyben szólnunk kell” — őh szóljon ön is, panaszolja el fájdalmát, talán enyhülni fog bánatja, ha egy rokon lélekkel osztja azt meg, hisz ugy is tapasztalhatta, hogy a részvét, melylyel ön iránt viseltem, egy önzetlen s igaz tisztelet kifolyása!

— Köszönöm vigasztaló szavait, higgye el, oly fájdalmasan érzem a lélek e magányának unalmát, a világ közönyösségének pusztját, az élet ez aszályát. Az emberek mind hidegen fordulnak el tőlem, barátinóm titokban ravaszul mosolyognak panaszaimra s a guny, mely ajkukról el-rebben, mint megannyi éles tör még mélyebbre vágja az ug is eléggé véző sebet! — Megvagyok győződve, hogy nincs már érzés senkiben, kihalt a részvét, az emberek önzök! — — — Oh villogó viznyelv ragadj magaddal s örülj porrá az örvény mélyén, hogy ne lássam többé e hiu világ hitvány kaczerkodását! — s az előttünk tájékozó zubatagra mutatott, mely egyhangu bömböléssel szórtá habzó hullámain az ér-des szirtek mohos lapjára. — Csak akkor üdül kissé szívem, midőn a természettel egyedül vagyok. Minden mi e magányt csak érinti, zavarja a néma beszélgetést!

hiába tilt messze a sugólyuktól, de hara-pófogóval is kellett kivenni a szót.

Nyilvai Irmának (Pergő Anna) egy szépen előadott népdalát megkellett ismételnie.

Sz. Német (Harsány) itt ott jól meg-nevetette a közönséget, Tóth Soma (Spanyol vitéz) és Bekénéről (Mécsekné) szintén ez mondható.

A Litzemayer-nővérek által előadott „Kettős magyar”-t a közönség zajosan megújratá.

UJDONSÁGOK.

* Vetőmagvizsgáló állomás. A gazdaságban és kertészetben használt vetőmagvak, főkép a takarmány és konyha-kerti magvak rossz minősége és hamisításai iránt folyton hangoztatott panaszok kívánatosnak tünetik elő azt, hogy az eme magvakkal tüzött kereskedés lehetőleg ellenőriztessék, s ez uton jó minőségű vetőmagvak terjesztése előmozdítassék. Ez indokból Budapesten, az állatorvosi tanintézettel kapcsolatban egy vetőmagvizsgáló állomást állított fel a földmívelési miniszter, aikalmat óhajtván nyujtani ezuton arra, hogy a vetőmagvakat termelő vagy vásárló gazdák és kereskedők a magvak valódiságáról, tisztaságáról és csiraképes-ségéről, egyzöval használati értékéről biz-tos tájékozást szerezhessenek. A vetőmag-vizsgáló állomás működését már megkezdte.

* Szerencsétlenség. Egy helybeli iparos Margitára vásárra menvén, — utközben szekeré felborult, s egy nagy láda oly szerencsétlenül esett rá, — hogy azon-al szörnyet halt.

* Szerződések. Egri Kálmán, a népszínház egyik népszimű énekes, jövő télre Debreczenbe szerződött Krecsányiboz, Pajor Emilia, a napokban, ápril 16-tól egy évre kötötte meg szerződését Csőka Sándorral, s így a telet Szabadkán tölti, Boross Lajos, Beödytől, Kis Pista Sztupától szintén Csőka Sándor szinigazgatóhoz szerződtek. Sziklay Emilia Kolozsvárra szerződött. Vinczéné Alojzia, Mészáros Lajos és neje, Szegszárdi Péter, Dobocsnay Gyula, Litzemayer Leopoldina és Szidónia Geröffy Andorhoz szerződtek. Dálnoky Kárpát (Kassáról) Lászy Vilmostal kötötte meg a szerződést.

* 29 — rosz darab. A debreczeni színház igazgatósága által hirdettet népszimű pályázatra beérkezett 29 darab közül — mint halljuk — egy sem hozható színre.

* Elveszett. Egy a „Csapó külv. fiiskola” czimére kiállított takarékpénztári könyvecske az utczán mai napon elveszett, kéretik a becstületes megtaláló, hogy azt fenntnevezett fiiskola tanítójához elküldeni vagy szerkesztőségünknel letenni szivesked-jék.

* A telefon mint rendőr. Majd-nem minden nagyobb gyárnak, raktárnak, vendégfogadónak, palotának, színháznak, banknak, minden nyilvános intézetnek és sok maganzónak van saját éji őre. Ezen emberek ellenőrzésére a Németországban is használatban levő ellenőző órák hoz-zattak be. De ezek nem felelték meg egészen a czélnek, mert azon óráknál a

a lélek és magány, az Isten és közöttém! Pedig volt idő, midőn keblemnek egész iránya oly ábrándos, fantasztikus képze-letek közt lebegett, hogy a föld egészen kisiklott lábaim alól, nem bírtam képes-séggel, a mindennapi dolgok felfogására. Nem tudtam, nem éreztem, a mi körülöt-tem történik s most sóhajom busabb, mint ezen örvényben a víz panaszja, izóbb, mint ezen tűzpiros szikláról az ég felé vissza-vetett napsugár! . . . .

Meghatva szemléltém fájdalomtól fel-dult vonásait, szeméit ég felé emelé, kebléből tört sóhajok szakadoztak fel, dus barna fúrtivel az esti fúvalom enyelegve játszótt, a hűs szellő rózsákat feste hala-vány arczára, olyan volt fekete gyász ru-hájában, mint lilium sötét erdő árnyában . . . .

— Egy hónapja — folytatá kis szí-let után — hogy drága atyám hült tete-mére a sir hideg hantja borult, ő volt egyedüli boldogságom, az egyetlen lény, kiért életemet feláldoztam volna. Utolsó szava is nevem volt s midőn azt kimondá, homlokka körül a megdicsőülés glóriája ra-gyogott, odavont keblére s csókokkal akarta belehelenni gondolatát, mit kimondani már nem tudott . . . . . aztán meghalt! . . . . Fáj-dalomtól dultan borultam az irigy kopor-sóra . . . . . még most is fülembé hangzik a haldokló hörgése, mely halgatagság foggott el, ugy tetszett, mintha szívem verésének vizshangja halt volna el benne! Rettentő gondolatok kelnek agyamban. (Folyt. köv.)

szolgálat elha-csétlenség, ne-nap lett fölfedő-lajdonos nem o-társulat Szan-F-ellenőrzési móo-keleles megha-vagy felóránke-vatalba; ha ez-egy rendőr az-jel kimaradása-gelen az előfi-melyik óra és-örök.

* Nyug F. év április 1-kor a színház díj-intézeti közgyak: 1. elmérleg vagyonirányzat, 4. a dekében jövöre-ügy. Varga La-pótvas-ajánljuk.

* A to van szerencsém miszerint a tor-les ápril. 3-án-teremben leno-alapító, pártol-közgyűlésen — jelenni szivesra-gett tudomásra-is más, majális-teknek és teste-ünnepegy ez e-kertben fog me-29. Nagy Káro-

* A zen-jelentése a ze-a lefolyt, 18-ik-küldetett hozzá-a zenede beltü-szerelésével, pé-

* A tar-mint értesültün-nak a tavaszi

* Romeo-mek szomoruját-kerülni Dömjen-lia” szerepét a-nagyszerű és b-mek mű előada-figyelmébe. —

rovatában egy-egyik munkatár-alatt, melyben-röviden feltűnt-

* Elmozo-gesvári állomás-Az ellenzék-kormány pedig-

* A hely-Berlinben, szep-kongresszával eg-ressus akarnak-tárgyai lenné-n-habetum, 2. Al-3. Egy általán-

* Az ors-mánybiztos f-szám alatt kelt-íparkamarához-miszerint a fra-a francia köze-tása után kime-gipsel való k-ezentul hivatalo-hogy a kereske-kálium tartalma-grammban állap-lag elrendeltete-forgalma, melye-talma a fenteb-nyiséget megha-lyoztassék. Mir-domasul értesít-reskedelmi és i-

* A szin-bécsi távirat jel-nészi terelnők a-errendelte valan-csöveinek megv-egy hatóságí bi-már a legközele-színház és nyil-szigorú vizsgál-

* Időjárá-keleti tenger dé-Közép-Olaszorsz-nyomás Magyar-szédságában, És-ke-te tengerig ter-veve az idő ált-csapadékos, a s-mérséklet kisebb-nyire keleti és e-sékelt szelek me-főlebb, a légnyo-alább szállt. Az

l, de hara-
szót.
Anna) egy
kellert ism-

ott jól meg-
Sóma (Spa-
sesné) szín-

ljal előadott
ég zajosan

K.

lomás. A
szaszt ve-
és konyha-
és hamisít-
és panaszok
gy az eme-
hetőleg el-
nőségű ve-
tassék. Ez
rrosi tanin-
nagvizsgáló
lési minisz-
ani ezuton
melő vagy
a magvak
csiraképes-
ékéről biz-
A vetőmag-
megkezdte,
y helybeli
— utköz-
nagy láda
hogy azou-

Kálmán, a
ekese, jöv-
csányihoz,
ápril 16-tól
sét Cséka
kán tölti,
a Szűpá-
ragatóhoz
olozsvára
száros La-
Dobocsiány
és Szidó-
Dálnoky
al kötötte

ebreczeni
ettép-
darab kö-
hozható

apó külv.
kpenztári
elvezett,
hogy azt
elküldeni
szivesked-

r. Máj-
aktárnak,
híznának,
zetnek és
re. Ezen
országban
órak meg-
ránál a

özöttm!
k egész
képze-
egészen
képes-
fogására.
körültö-
bb, mint
bb, mint
vissza-

omtól fel-
elé, keb-
fel, dus
nyelegv-
te hala-
nyász ru-
ában...

Utolso
timondá,
riája ra-
al akarta
lani mar
Fáj-
y kopor-
angzik a
ág fogott
résének
Rettentő
yt. köv.)

szolgálat elhanyagolása miatt a szeren-
csétlenség, nem ritkán csak következő
nap lett fölfedezve, gyakran az illető tu-
lajdonos nem csekély kárára. A telephon-
társulat Szan-Franciskóban tehát egy új
ellenőrzési módot hozott be. Minden ór
köteles meghatározott időben pl. óránként
vagy félóránként jelt adni a telephonhi-
vatalba; ha ez elmarad, tíz perc után
egy rendőr az illető háza küldetik, ki a
egy kimaradása okát fűrkézi. Minden reg-
gelen az előfizetők tudósítanak, hogy
melyik óra és percben adtak jelt az éji
órok.

* Nyugdíj-intézeti közgyűlés.
F. év április 1-én pénteken d. u. 3 óra-
kor a színház emeleti csarnokában nyug-
díj-intézeti közgyűlés fog tartatni. Tá-
gyak: 1. elnöki évi jelentés, 2. pénztári
mérleg vagyonkimutatás, 3. költség elő-
irányzat, 4. a tagok 2%-ja befizetése ér-
dekében jövőre intézkedés, és több folyó
ügy. Varga Lajos elnök.

* Pótvásár lesz ápril 4-én Nyiregy-
házán, mit az érdeklettek figyelmébe
ajánljuk.

* A torna-egyletből. Ismételve
van szerencsém tudatni az érdekeltekkel,
miserint a torna-egyleti tisztújító közgyű-
lés ápril. 3-án d. e. 10 órakor a torna-
teremben leend; főhivom azért az egylet
alapító, pártoló és működő tagjait, hogy e
közgyűlésen — minél számosabban meg-
jelenni sziveskedjenek. Alkalmazkodás vé-
gett tudomásra hozom egyszersmind azt
is más, majliszt tartani szándékozó egyle-
teknek és testületeknek, hogy a torna-
ünnepély ez évben május 22-én a nép-
kertben fog megtartatni, Debreczen. márt.
29. Nagy Károly, titkár.

* A zenedei igazgató terjedelmes
jelentése a zenede-egylet közgyűléséhez
a lefolyt, 18-ik tanévről megjelent s be-
küldetett hozzánk. E jelentés foglalkozik
a zenede belügyeivel, szervezetével, föl-
szerelésével, pénzügyaival stb.

* A tartalékosok az idén — a
mint értesültünk — május hó elején fog-
nak a tavaszi gyakorlatokra behivatni.

* Romeo és Julia Shakespeare re-
mek szomorujátéka fog holnap este szinre
kerülni Dömjén Róza jutalmára, ki „Ju-
lia” szerepét fogja játszani. Az igazán
nagyserű és bubájos költészettel irt re-
mek mű előadását ajánljuk a közönség
figyelmébe. — Mai számunk „Csarnok”
rovatában egy kis vázlat fűlét közlünk
egyik munkatársunktól „Julia” czim
alatt, melyben e darab hősnőjéről van
röviden feltüntetve, nagyobb vonásokban.

* Elmozdították hivatalból a se-
gesvári állomás főnököt. Nagy vétke volt.
Az ellenzékhez tartozott. A Tisza
kormány pedig bűnnek tartja ezt.

* A helyesírás reformja ügyében,
Berlinben, szeptemberben az orientalisták
kongresszusaival egyidejűleg nemzetközi con-
gressust akarnak tartani. E kongresszus fő-
tárgyai lennének: Általános európai alp-
habetum, 2. Általános keleti alphabetum,
3. Egy általános alphabetum előkészítése.

* Az országos borászati kor-
mánybiztos f. évi márczius 17-én 348
szám alatt kelt aláírott kereskedelmi és
iparkamarához intézett átiratában tudatja,
miserint a francia köztársaság kormányja
a francia közegészségi tanács meghallga-
tása után kimondotta, hogy a boroknak
gipsel való keverése Franciaországban
ezentul hivatalosan megengedhető, és
hogy a kereskedésben elforduló boroknak
kálium tartalma legfeljebb literenként két
grammban állapítandó meg. Innen kifolyó-
lag elrendeltetett, miserint az oly borok
forgalma, melyeknek kénsavas kálium tar-
talma a fentebb jelzett maximális meny-
nyiséget meghaladja, ezentul megakadá-
lyoztassék. Miről az érdekeltek kellő tu-
domással értesítettek. A debreczeni ke-
reskedelmi és iparkamara.

* A színházak gázcsövei. Egy
bécsi távirat jelenti, hogy az osztrák mi-
nisterelnök a nizzai rémeset alkalmából
elrendelte valamennyi bécsi színház gáz-
csöveinek megvizsgálását. Ez ügyben ott
egy hatósági bizottság küldetett ki, mely
már a legközelebbi napokba valamennyi
színház és nyilvános intézet gázcsöveit
szigorú vizsgálat alá venni.

* Időjárás. A depressiók egyike a
keleti tenger déli részénél, másika pedig
Közép-Olaszországban van; a nagy lég-
nyomás Magyarország északkeleti szom-
szédságában, Észak-Németországtól a Fe-
kete tengerig terjed el. Németországot ki-
véve az idő általában borús, helyenként
csapadékos, a szelek mérsékelték, a hő-
mérséklet kisebbedett. Hazánkban: Több-
nyire keleti és északi között változó, mér-
sékelt szelek mellett a hőmérséklet még
főlebb, a légnomás pedig kevéssel még
alább szállt. Az ország minden részében

az idő csapadékos (esős) helyenként jelen-
tékeny mennyiségben. Kilátás a jövőre:
Hazánkban: Átalában borús, esős időt vár-
hatni továbbra is. Rövid derülések helyen-
ként északnyugaton lehetnek.

* Szerencsétlenség. Eszéken egy
dynamit-robbantás alkalmával az alsó-mi-
oligázi átjárónál Sertics folyamánál 4
munkással együtt életét veszíté. Szeretics
holtteste elvezett a Dráva hullámaiban,
a munkásokét borzasztóan széttagolva meg-
találták.

* Nagy tűzvész pusztított e hó
19-én Horvástettnön, mint a P. V. Lapok-
ból olvastuk. Nagy vihar mellett tütt ki
a tűz, s másnap reggelig tartott. A kár
tetemes és a falu jelentékeny része lán-
gok martaléka lön; 18 paraszt gazdaság,
az ahhoz tartozó összes felszerelés és takar-
mány, ugy 27 zselérház egészen földig le-
égett.

* A babos kötény czim alatt új
népszimű kerít szinre Kolozsvárot. Szer-
zője Monostori K. Károly, a ki e munká-
jával tett először kísérletet a szimtüírás
terén. A kísérlet balul tütt ki, s a „Ba-
bos kötény”, mely a Falu rosszának rossz-
szul sikerült utánzása, alaposan megbukott.
Pálmay Ilka se tudta megmenteni, a ki
pedig a kolozsváriak kedvence s a darab-
bot jutalomjátékául választotta. Két-három
nótát, melyekhez Bánfi Györfy báró irt
zenét, megtapsolták, ennyi azonban nem
volt elég az est sikerének biztosítására.

* A városház alatti épületben levő
szivar-tözsében — valódi tajtpipák és
fajtszivarshivók gyári árban végkiárulat-
nak.

* Villamos utcai világitás Lon-
donban. Londonban a ctyben folyó év
február hó 1-je óta a villamfénynek ut-
cai világitásokra való használhatása czél-
jából nagyobb kiterjedést kísérleteket
tesznek. A czél az, hogy a Brush, Jabloch-
koff és Siemens-féle rendszereket egymás-
sal összehasonlítsák. Egy utcában 150 lég-
szeszláng helyett 32 Brns-féle villamos lám-
pát, másikkban 161 légszeszláng helyett 52
Jablochhoff-féle lámpát, a harmadikba 32
Siemens-féle lámpát fognak alkalmazni.

* Megkeresztelt Rothschild-iva-
dék. Rosenbergrófnő szül. Rothshild
Hanna gyermekét a napokban keresztelték
meg Epsomban anglikán ritus szerint. Ez
eset annál feltűnőbb, merl az az anya iz-
raelita maradt, a keresztatyai szerepet
pedig Gladstone vállalta el.

* Az aggteleki barlangot, hazánk
e nagy természeti kincsét, tudvalevőleg a
tevékeny kárpát egylet bérelte ki. Ez al-
kalommal felmerült az eszme, hogy e bar-
lang nevének forgalomba hozása s jelen-
tőségének elismertetése végett a nyáron
nagyobb kirándulás rendeztessék Budapest-
ről. Az írók s művészek társaságának, to-
vábbá a kárpát-egyletnek néhány tagja
mozgalmat szándékozik megindítani, hogy
e kirándulás már június hó végén megtör-
ténjen. Némely lap tudósítása azonban,
mintha e mozgalom már némi eredménye-
ket mutatna fel, — korai. A kirándulás
még elhatározva sincs s lényegesen függ
attól a körülménytől, — mily feltételek
alatt lehet e helyet e helyre külön
vonatot — bérelni s gőmörmegei
intelligencia mennyiben hajlandó a
kirándulást támogatni. Az eszme minden-
esetre érdemes a megfontolásra s külö-
nösön jelentékeny becsü volna, ha e kirán-
dulásra oly egyeneket is meglehetne nyerni,
kik e természeti kincsünkre, mely az adels-
bergi barlangnál jelentékenyebb s a maga
nemében Európában kétségkívül legszebb,
a külföldi turisták figyelmét s érdeklő-
dését is fel tudnák kelteni.

* Az eperjesi színház megnyitá-
sáról írják: A színház a város fő utcá-
ján, a régi „Fekete sas” vendéglő helyén
van. Csinos kétemeletes ház. Belülről egé-
szen a népszínház mintájára épült Répászi
terve után. Van 183 földszinti körszék, 2
földszinti páholy, 10—10 első- és másod-
emeleti páholy, 29—29 első- és másode-
meleti ülőhely és a karzat. Az ülőhelyek
veres bársonnyal vannak bevonva. A disz-
leteket Lehmann festette, míg a gépezetet
Galló Mátyás készítette. A szinpad eléggé
kényelmes, az akusztika jó. A mai ünne-
pély a következőleg folyt le. Hét óra után
felhúzták a függőnyt, mire Váradi 150
frankkal jutalmazott prologját adták elő.
— A történelem itéletét tart és Eperjes
(Krajzel Aranka) megjelenik előtte,
— hol elmondja történetét, —
miközben Eperjes történetéből több moz-
zanat van képletbe téve. A prolog esz-
méje, nyelve egyaránt szép. A közönség
zajosan tapsolt, s hívta Váradit, ki azon-
ban távol volt. Ezután a „Két év mul-
tán” került előadásra. Sz. Prielle Kor-
nelia károm koszorut kapott s viharosan
megtapsolták.

Csarnok.

JULIA.

Vázlat „Romeo és Julia”-ról.

Nagy költők mély érzelme és rend-
kívüli művészete, a női jellemek eszetele-
sében tünik fel kiválón, mert a női szív
oly rejtély, melynek titkait, csak igen ke-
vés író képes megfejteni.

A büleselő, a legtöbb esetben, hasz-
talanul küzdök világot deríteni a női szív
problémáira, a tények, melyeknek indokai
a szívből erednek, megfoghatatlanok,
csodásnak tünnek föl.

Az anatómia bajnoka, hasztalan kém-
leli bonczasztalan a szívet, olyan az, mint
a föld bensejében a gránit kőzet, mely-
nek felszínénél nem hatolhat tovább a
geolog.

A lélektan alapos ismerői csak egyes
kiváló esetekben mondhatók szerencsések-
nek, hisz női alakok jellemzésére nem
elég a műterék kifejlődése, a szenvedé-
lyek pontos megfigyelése, oda rendkívüli
hivatottság, különös tehetség, nagy teremtő
erő kívánatik.

Ujabb korunk egyik-másik nagy írója,
mint Zola, Turgenijeff, a pszichologiai tanul-
mányok alapján, s a mindennapi élet ezer-
féle eseményeinek pontos megfigyelése
után, mint született geniek, szerencsével
járnak el női jellemeik alkotásában.

Magyar írók közül az egy Katona J.
volt az, ki Bánkban „Melinda”-jával Sha-
kespeare mellé emelkedett ezen a téren,
mert a britt óriás, a női jellemek megte-
remtésében, a világ irodalom roppant nagy
mezején, mondhatni egyedül állott, sőt áll.

Jókai, hazánk ez elismert nagy re-
gényírója, nő alakjainak megteremtésében
mindég egyoldalú, s annyi száz meg száz
alakja közül, csak egy sincs, hogy róla
valami módon azt mondhatnók, mit Sehlegel
Cordeliáról mond: hogy „mennyei lélek
szépségéről nem mér szólaní.” Pedig Jó-
kai drámái és regényei alig érhető nagy
hatást gyakoroltak az olvasók érzelmi, sőt
értelmi világára is, de azt nem az alakok
művészi jellemzésével, mint ragyogó szí-
nézetű s merész röptű fantáziájával ékesi-
tett elbeszélő tehetsége viv ki.

Shakespeare minden — különösen
nő — alakja a nagy genius csodás alkotó
erejét állítja előnkbe. Egy Cordelia, Lady
Machbet, Desdemona, Ophélie stb. stb.
mind mind örök alkotásai a női szív nagy
ismerőjének.

Julia is az. Az a Julia, kibem a
rajongó tiszta szerelem vértanúnője van
megdicsőítve.

Julia Olaszhon gyermeke, e honnak,
melyről Mignon dalolja, hogy... „ott
ciztrom virul, s zöld ágak közt a szép
narancs pirul!”

Még csak 14 éves, midőn Romeót
meglátja, midőn szerelem ébred szívében
iránta.

Hétköznapi lelkek közt folyt élete,
és e sötét háttér, — mint árny a fényt
— az ő alakját emeli jobban, szebben és
meghatóbban.

Juliaiban életet öltött a valódi szere-
lem. Az a szerelem, melyet ábrándos
költők oly sokszor megénekelték, az a
mit édeninek szoktak nevezni, melyre
gyöngye lelkek képtelenek.

Romeó első és utolsó ideálja. Ké-
zelete erősen működik, szerelmetárgyát min-
denévé teszi, lemondani nem tudna róla;
hiába számúzik Romeót, hiába erőltetik
Paris nevére; inkább meghal, de szerelmét
nem áldozza fel...

Alomitalban keres menedéket. A
nászgy helyett a sirboltot választja.
Es nem is lett boldog. Midőn az
álom italt magához veszi, akkor lemondott
— az életről, melytől nincs mit várnia?
A tragédia bekövetkezik: a Capule-
tek ősi sirboltja nem a boldog, de a vér-
tanu halált szenvedő szerelem oltára
lesz...

Romeo és Julia tragédiája nagyon ös-
merős a közönség előtt.

Nem oly remek műve Shakespearenek,
mint például Lear, vagy Hamlet, de a
szerelemnek oly apothéosisa, mely még
századok múlva is csodálva lesz, mely
mindég könyre indítja az érzni tudókat.
Julia sorsa — az igaz szerelem tra-
gédiája. Telve szenvedélylyel és szenvedé-
séssel, telve ragyogó költészettel.

Csak egy kis vázlatot, egy pár vo-
nást akartunk adni, e gyönyörű női alak-
ról, mintegy a figyelem felébresztésül,
midőn szinpadunkon holnap szinre kerül
Romeo és Julia...
Shakespeare láng lelkének e kolozs-

szalis teremtménye kiváló előadást és telt
házat kíván.

Azt hisszük meglesz.

X.

FELHÍVÁS ELŐFIZETÉSRE.

Figyelmeztetjük és kérjük tisz-
telt előfizetőinket, kiknek előfizeté-
sük e hó végével lejár, hogy ujabb
megrendeléseiket a következő hónap-
ban megtegyék.

Lapunk ára:

Egy óra . . . . . 1 frt — kr.
Két óra . . . . . 1 frt 80 kr.
Három óra . . . . . 2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó bármely nap-
jától elfogadunk.

Az előfizetési pénzek és postai
utalványok lapunk kiadóhivatalába,
főpiac, Vecsey-ház küldendők.

„Debreczen” kiadóhivatala.

— Budapesti tőzsde, márcz. 29.
Ezult — frt — kr; cs. és kir. arany
frt 5.53 kr; 20 francos arany frt 9.27 kr.

— Dr. Fáy Márk orvos, sebész-
tudor, szülész rendel d. e. 8—9-ig, d. u.
2—4-ig. Különösen foglalkozik syphilis,
bőrbetegségek és gégetükresztettel. Lakása
n. hatvan-utca 1576. sz. a.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

180.

8. Bér. 6. sz.

Szerda, márczius 29-én

DOMJÉN RÓZA JUTALMÁRA

adatik:

Romeó és Julia.

Szomorujáték 5 felv.

Kezdeté 7 órakor.

Szabó József,

felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Nyilt-tér.

Van szerencsém a nagyé demü kö-
zönségnek — közeli és távoli rokonaim-
nak, ösmerősimnek és jó barátaimnak
— tudomására hozni, hogy helybeli la-
katos üzlettemmel felhagytam, miután
Győr városában meghívás folytán egy
olyan állomást fogadtam el, a mely a je-
lenlegi ipar pangása miatt talán sikere-
sebb jövedelmet biztosít számomra

Uj állomásom elfoglalására a dig
azon kedves öntudattal induok és tavoz-
hatok el, hogy Debreczen városra nem-
közönségtől tekintélyes és javomat aká-
rosztilyt nyertem meg, a kik eljárásom
és szorgalmamhoz méltó képpen részesi-
tettek pártfogásukban, mely kegyes jóin-
dulatukért fogadják bucsu képpen őszinte
hálás köszönetemet.

Debreczen, 1881. márcz. 28.

Maradván továbbra is tisztelőjük

Veréb Lajos,

lakatos.

(160.)

Hirdetés.

N. Hatvan-utca 1558-ik sz. a.
Udvarhelyi Károlynál, saját terme-
lésű veres, fehér és sárga oberdorfi
faj takarmány répa-mag, néhány mé-
terműsre eladó.

Ugyanaz eladó egy 350 má-
zsányi boglya jó minőségű anya
széna. —

Mint gyógymód minden időben használható. **VALÓDI WILHELM** Mint gyógymód minden időben használható.

köszvény és csúsz ellenes **VÉRISZTÍTÓ-TEA**

(vértisztító-szer köszvény és rheuma ellen), mint egyedüli és biztosan ható vértisztító-szer van előismerve.

Engedélyesve a cs. kir. udv. iroda 1858. december 7-i ki há tározata szerint. **Eredménye bizonyos hatása kitünő.** Cs. kir. őfelsége által a hamisítás ellen védett. Bécs: 12. máj. 1870.

Ez a tea az egész szervezetet tisztítja; mint semmi más tea, a test minden részét átjárja és belső használat által mineen betegségre hajlandóságot elkerget a test belsejéből és a működés biztos a hosszan tartó.

Alapos gyógyítása a köszvénynek, rheumának, gyermek lábának és megrögzött bajnak; valamint a sebnek és más testbőrön jelentkező betegségeknek, pattanásnak akár a testen, akár az arcon és syphilis kitételeknek.

Feltünő, kitünő eredményt mutatott a tea máj és lép bedugulásánál, valamint a haemorrhoides állapotoknál, sárgaság, erős ideg- és derékfájdalmaknál és gyomorerőltetéseknel, albedu, ulásoknál, polluóknál, férfirőltenedéseknél stb.

Szenvedéseket, skropholus betegségeknel és mirigydaganatoknál, a tea tartós használata után kigyógyít.

Egyedüli valódi alakban csak Wilhelm Ferencz gyógyszerésznel Neunkirchenben kapható.

Egy csomag 8 részre osztva, az orvos rendelése szerint készítve használati utasítással 1 frt, csomagolás és bélyeg 10 kr.

ÓVÁS. Minden hamisított vásárlást kikerülvény, WILHELM-féle köszvény és eszellenes tea kérendő, mert hasonló jegyű, de név nélküli hamisítások is árulnak, melynek megvételeől óvóm a közönséget.

A Wilhelm-féle köszvény és eszellenes vértisztító tea kapható: Debreczenben: Berghoffer István fűszerkereskedésében. Budapest: Török József gyógyszerárban, Thallmayer A. és társánál. C. abán: Biener B. nél. Egerben: Köllner Lőrincz nél. Nagyváradon: Jánky Antal nél. Gyöngyösön: Mersits Nándor nél. Miskolcon: Ujhazy Kálmán nél. Nagybányán: Harasek F. nél. Nyiregyháza: Spitscher Gyulánál, Sátoralja-Ujhelyt: Teutsch József nél.

Tüdő- és gyomorhaj gyógyulása.

Harminez évig szenvedtem, — 72 éves koromig — köhögésben és testgyengeségben, már az élethez semmi reményem nem volt; 21 üveg maláta készítmény használata után ismét egészséges lettem, Ezen gyógyulás csodához háró. E t nyilvánosságra óhajtom hozni, hogy hasonló betegek használhassák.

(Egy felgyógyult saját s-avai.)

Bécsi hivatalos gyógyjelentés

A Hoff féle maláta-kivonat egészségi sör s a maláta-cukorladról, melyek a fentemlített helyőrségi kórházba használatra kiadattak, ezek a gyógyfolyamok kitünő segítség-reinek bizonyultak be, nevezetesen a maláta-kivonat az isült mellbajú betegek előtt igen kedvelt és kívánt volt; hasonlóan a maláta-cukorladré az üdülők s az elgyengült emésztési képességnel üdítő és igen kedvelt gyógytápszer volt.

Bécs 1878. december 13.

Látta: Dr. Loeff, fő orszerveos. Dr. Porias, fő törzsorvos.

Egy harmincz éves köhögés annyira kinosott, hogy utoljára, midőn már a 72 ik évet elértem, már alig tudtam lélegzeni. Minden reményt feladtam, mintán már megmozgani sem voltam képes. Egy jó barát om, ki hasonló betegségben szenvedett és a Hoff János féle maláta készítmény használata által felgyógyult, nekem is a legmélyebben ajánlotta, Szerencsémre fogadtam a jó tanácsot. Valódi csoda történt vel-m, mert 21 üveg használata után a köhögés egészen eimaradt, erőmet i mért visszanyerem és a leg-távolabb utat könnyedséggel megtettem. Legfőbb óhajásom ezt köztudomás surá tenni, hogy minden hasonló beteg tudjon horá fordulni.

Kérek 100 üveg maláta-sört és 10 kiló maláta-cukorladré No. 1. Berlin, Kotelankstrasse Nr. 7. Matthäus püspök.

A legtöbb európai cs. kir. udvari szállítóhoz, Hoff János urhoz, cs. k. tanácsos, az arany érdemkereszt és korona tulajdonosa, lozolja magas orosz és német kitüntetéseknek stb.

Bécs, I. Gráben, Bäunerstrasse Nr. 8.

Óvás! Csak valódi Hoff János-féle maláta készítményt követeljen mindenki, a melyen a fultaláló saját arcképe és védjegye látható, a nem valódi ártalmas.

(A valódi Hoff János-féle mellekorkák kék papirban vannak.) Kapható Debreczenben: Rickl József Zelmos és Csanak József urak kereskedésében. (140)

Pain-Expeller **nagyon jó házi-szer.** Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek V. gyógyszerész urnál s csaknem minden nagyobb városi gyógyszerárban.

A gráci országos kiállításon 1880-ban érdeméremmel kitüntetve **TEMESVÁRI MÓR**

czipő-gyár raktára Budapestben, király-utca 1-ső szám, báró Orczy-féle ház, nagyban és kicsinyben.

NŐK SZÁMÁRA:

- Komod czipők eberlastinból és bőrből
- Séta-czipők, divatos félczipők, finomak és díszek
- Regatta-czipők csatokkal, finom eberlastinból vagy bőrből
- Regatta czipők fénymázos orral, magas sarokkal, legújabb szabás
- Regatta czipők ságrénből vagy sárgébőrből szegzett kettős talppal magas sarokkal, legújabb szabás
- Eberlasting-czugas topánok, finomak, díszesek, fénymáz orral
- Eberlasting topánok ruganyhuzóval, magas kivágással, fénymázos orral, rokokó sarokkal, legújabb szabás
- Eberlasting czugas topánok, trivaluku metszéssel, sima talppal, rokokó sarokkal, elegans szabás
- Bőrczugas topánok ságrénből, szögelt talppal, magas kivágással, legfinomabb kiállítás

- 1 frt 80 kr.
- 2 frt 20 kr.
- 2 frt 70 kr.
- 2 frt 80 kr.
- 2 frt 80 kr.
- 2 frt 70 kr.
- 3 frt — kr.
- 3 frt 20 kr.
- 3 frt 20 kr.

URAK SZÁMÁRA:

- Topánok erős ságrénből, erős talppal
- Borjubőr topánok, vikszosak, erős dup. talppal, a legjobb minőség
- Borjubőr topánok kesztyűbőrből, a lehető legjobb minőség
- Regatta félczipő nyári időnyre, legújabb ságrénből, erős talppal
- Regatta félczipő fénymázos díszes, legújabb szabás
- Csizmák erős vikszos vagy ságrénbőrből, magas szár, srófolttal
- Gyermek czipők ságrénből vagy vikszos
- Lány-czipők eberlasting és bőrből
- Gyermek-czipők

- 3 frt 80 kr.
- 4 frt 20 kr.
- 4 frt 50 kr.
- 3 frt 60 kr.
- 4 frt — kr.
- 9 frt — kr.
- 2 frt 50 kr.
- 2 frt 40 kr.
- 60 kr — 1 frt 20 kr.

Megrendelések postán utánvét mellett vagy az előleg beküldése után gyorsan s pontosan teljesítetnek. — Nem alkalmas lábbeli a legkészségebben kicseréltetik.

Részletes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek meg.

(127.)

Csász. kir. szabadalmazott

szabadék. ékszer-evőeszköz.

A szabadék. ékszer-evőeszköz a legújabb, legegészségesebb s legjobb a világon használatra. Föltétlenül legszebb dísz a háztartásnak. Az alább felsorolt evőeszközök, ugymint kés, villa, kanál stb., minden darabjába pompásan sikerült utánozt drágakő, mint: amethyst, opál, saphir, rubin, smaragd stb. van befozálva. Valamennyi alább felsorolt árú, egy egészen ezüstdísz féműből vannak előállítva, mely még sok évi használat után is valódi ezüst színét megtartja. Valamennyi alább felsorolt tárgy fehérén maradvásért 10 évi jótállás vállaltatik. Következő 24 db szabadék. ékszer-evőeszköz együttvére csak 3 frt 65 kr, és pedig:

- 6 db szabadék. ékszer-asztali kés,
- 6 " szabadék. ékszer asztali villa,
- 6 " szabadék. ékszer-evőkanál,
- 6 " szabadék. ékszer kávékanál.

Összesen 24 db csak

3 frt 75 kr. mesés olcsóságú áron, hozzá még irásbeli jótállás a fehérén maradás és jó minőségért. Ez evőeszközök 48 darabnak egyidejűleges megrendelésénél, azokat gyakorlati, tisztán e ezüstdíszített, s-rtanokban szállítjuk; mind a 48 brbot csak 7 frtért. Ezen kívül ajánlunk: szabadék. ékszer-levesmerítőket, drbját 50 krért, szabadék. tejenmerítőket 35 krért, tömör szabadék. fűzelék-kanalakat 45 krért, nagy fűszolgáló tálzatát 90 krért, 1 tejeskanna középnyagságban 2 frt 50 kr, 1 téska kanna középnyagságban 3 frt., 1 czukorszéle-cze foglalva fűdélvel 1 frt 80 kr, csukorszéle-cze legújabb vésettél 2 frt 40 kr; elegans asztali gyertyatartó, magas, gót jellegű, parja 2 frt 25 kr, u y-nok legfinomabb vésettél 3 frt 25 kr, bos- és sórtartó 60 kr, eczet- és olajavány, 2 osztályu, m-tztitt kristályüreggel 3 frt 50 kr, 4-ed osztályu 4 frt 75 kr, asztali gyujtószer-gula 1 frt 20 kr, dohányszéle-cze vésettél, csapó fűdéllel 1 frt 25 kr, palackdugók 3 db 50 kr, és még ezer mas tárgy 10 évi jótállás valamennyi árúnál.

Megrend-ések utánvét vagy az ő szeg előzetes beküldése mellett pontosan és lelkiismeretesen teljesítetnek; a levelek e cím alatt intézendők:

Blau és Kann. föletéteményesek.

Bécs, I. Heinrichshof.

NB. Száz meg száz köszönc- és elism rő irat fekszik irodánkban, nyilvános megtekintés végett. U.ánzók és hamisítók törvény szerint megbüntettetnek.

(128)

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál egy rendőrbiztosi állás betöltendő lévén: felhivatnak mindazon kiszolgált altisztek, kik az 1873-ik évi II-ik törvényzikk értelmében kiállított „Igazolvány“nyal bírnak s ez állásra pályázni óhajtanak, hogy kellően felszerelt kérvényeiket a folyó évi ápril 25-ik nap-

jáig a városi tanácshoz annál is ingább benyujtani igyekezzenek, mivel később beérkezett kérvények figyelembe vételni nem fognak. A rendőrbiztos fizetése 500 frt és teljes egyenruházat s nyugdíjra való kilátás.

Kelt Debreczenben, 1881-ik év márcz. 24-ik napján.

A városi tanácstól.

(159)